

BISKOPENS VISITASFOREDRAG
VISITAS I GRØNNÅSEN SOKN
TROMSØ DOMPROSTI I NORD-HÅLOGALAND BISPEDØMME
19.- 23. november 2014

Kjære Grønnåsen menighet!

Visitasen i Grønnåsen har vært en spennende og god opplevelse for meg som ny biskop. Dette er min aller første visitas som biskop og den første store oppgaven min. Jeg og mitt følge har blitt mottatt på en gjestfri og åpen måte, takk for det!

Når biskopen kommer på visitas til en menighet, ser vi at vi tilhører et større fellesskap: Den norske kirke og Nord-Hålogaland bispedømme. Biskopen har et særlig oppdrag i å ha tilsyn med menighetene, prestene og andre vigslede ansatte.

Ordet visitas betyr egentlig besøk. Visitasen gir oss mulighet til å se hverandre og fokusere på særlig viktige oppgaver i soknet. Hensikten med visitasen er å oppmuntre og inspirere, og sammen se på muligheter og oppgaver i tiden fremover, se menigheten, de ansatte og de frivillige og så brede lag av lokalbefolkninga som mulig.

Overskriften på visitasen har vært: «Frivillighet og involvering. Visitasen har handlet om hvordan være kirke i Grønnåsen og hvordan tenke om frivillig medarbeiderskap og involvering i menighetsarbeidet. Dette har vært drøftet i møter med både menighetsråd, utvalg og stab, og ikke minst i møter med et mangfoldig fellesskap av frivillige medarbeidere i alle aldre, fra barn til veldig godt voksne. Det er imponerende og til stor inspirasjon å se engasjementet og gleden hos de frivillige her i Grønnåsen. Hjertelig takk for alt arbeidet dere nedlegger og all tiden dere gir til kirka - dette er en helt avgjørende og verdifull tjeneste.

Nå er vi kommet fram til den siste dagen av denne visitasen. Kanskje er det ennå mye som skulle vært gjort og sett, men vi har fått mye ut av de dagene som har stått til rådighet. Jeg setter pris på at vi har hatt åpne og ærlige møter og samtaler og mange flotte samlinger.

Når det er visitas, er det viktig at vi gjennom visitasen kan synliggjøre folkekirkas bredde; at vi hører til i samme kirke, og at biskopen er biskop for alle; for hele kirkefolket i Nord-Hålogaland liksåvel som for kirkelig ansatte og menighetsråd, for alle som tilhører vår kirke gjennom dåpen. Det er avgjørende å få så mange som mulig i tale, også dem som ikke har så sterke eller synlige bånd til kirka. Kirka i Nord-Hålogaland skal være ei åpen folkekirke, samtidig som den er ei bekjennende, misjonerende og tjenende kirke.

Inntrykk fra visitasen

Det å være på visitas er spesielt. I løpet av noen dager gjør man et dypdykk i en menighet, dens ansatte og frivillige. Det oppstår møter som man vil bære med seg lenge etter visitasen: møter med enkeltpersoner og med menighetens liv og virke.

Visitasen startet onsdag 19.november med onsdagsmiddag. Her fikk vi oppleve storsalen i kirka full av små og store som kom for å dele fellesskap rundt et godt og sunt måltid.

I forlengelsen av middagen hadde store deler av korarbeidet i menigheten konsert for oss. Vi fikk høre flott sang fra Babysang, Småbarnssang, Knøttekoret, Barnekoret og Grønnåsenkvartetten. Disse to arrangementene var en inspirerende start på visitasen, og viste at Grønnåsen er en aktiv og levende menighet med mange gode tiltak, og ei god kirke å komme til.

Kvelden fortsatte med temamøte om visitasens overskrift: «Frivillighet og involvering». Vi ble presentert for menighetens arbeid i råd og utvalg, og nok en gang vil jeg si takk for den innsatsen dere alle gjør for å skape gode møteplasser her i kirka for alle som ønsker å komme hit.

Til sist på onsdag møtte vi menighetsrådet. Menighetsrådsleder Anja Lindegård Aanstad ønsket menighetsrådet, fulget mitt og meg velkommen. Å møte menighetsrådet er viktig i forbindelse med en visitas. Menighetsrådet er et lovfestet, kirkelig valgt organ, som i dialog med prester og andre kirkelige ansatte skal legge strategien for menighetens arbeid.

Menigheten har en kompetent og god stab, men svært mange arbeidsoppgaver. Grønnåsen er bispedømmets nest største sokn, og det er krevende å skulle nå over alle oppgaver man ser. Det savnes for eksempel en diakon, og også en sekretærfunksjon i menigheten. Ordningen med stabskoordinator er ny for meg, og jeg ser at det kan være visse utfordringer knyttet til den rollen. Det er positivt at det skal jobbes videre med denne måten å organisere staben på.

Det vil alltid finnes utfordringer i en stab, men jeg har fått forståelse av at dere har et godt samarbeid og glede av hverandre som ulike fagpersoner.

Takk til hver og en av dere dyktige medarbeidere for deres innsats, kreativitet og omsorg for menigheten. Ta vare på hverandre og den tjenesten dere er satt til.

Frivillighet og involvering

Hva handler frivillighet om? Jo, å se et behov og gjøre noe med det.

Henie, som mange av dere kjenner som et aktivt medlem av menigheten, pekte på nettopp dette; man ser at noe må gjøres, og så gjør man det.

«Frivillighet og involvering» - denne overskriften har gått som en rød tråd gjennom hele visitasen, og vi har møtt den gjennom ulike arrangement, møter og med mange engasjerte mennesker. Som nevnt var det et temamøte der rådene og utvalgene presenterte sitt arbeid og sine tanker rundt dette. Jeg er imponert over alt dere får til og hvor mange som er engasjert her i menigheten!

Vi har også møtt frivillige på andre arenaer, som gjør en viktig innsats for mennesker som bor i menigheten. På Mortensnes sykehjem hadde vi en fin samtale med trofaste frivillige som sammen med ansatte der og prestene og kantor legger til rette for andakter og kulturelle samlinger, noe som skaper innhold og glede i hverdagen for beboerne på sykehjemmet.

En stor bydel i Grønnåsen menighet er Hamna. Der møtte vi et engasjert bydelsråd som fortalte om et stort arbeid for å skape en bydel der mennesker kan bo og trives. Det skjer mange positive tiltak der, og åpenheten for samarbeid med kirka er stor. Her er dere i gang med et felles arrangement;

friluftsgudstjeneste under Hamnadagene, og det er positivt. Dialogen opplevdes god og fruktbar og kan føre til et enda større samarbeid og også en gjensidig kompetanseutveksling.

Grønnåsen menighet består av mange barn og unge, og trosopplæring er høyt prioritert. Dere, sammen med resten av domprostiet, ble først endelig innlemmet i reformen i år, men menigheten har vært del av et prosjekt i samarbeid med de to andre menighetene på Tromsøya siden 2006.

Dermed har dere mye erfaring og mange tiltak i gang.

Vi fikk være med på ledertrening for et av de store tiltakene, nemlig Lys Våken, som skal gå av stabelen den første adventshelga. Her møtte vi rundt 10 unge ledere fra 13 år og oppover som bruker sin fridag til å komme i kirka og forberede seg og lære om hva det betyr å være leder. Det er fantastisk å se hvordan de tar på seg oppgaver og går inn i dette arbeidet med mot og glede. Her gjør også staben et formidabelt arbeid for å legge til rette og undervise. Dette gir de unge lederne god kunnskap og en stor mulighet for åndelig utvikling.

Trosopplæringen vil også framover ha behov for mange frivillige hender til å ta i et tak. Dette er et kontinuerlig arbeid som vil kreve innsats fra både menighetsråd og ansatte.

Å være menighet handler om å være en del av et fellesskap. Alle medarbeiderne, ulønnede og lønnede, er de som bærer dette fellesskapet. Felles medarbeiderskap knytter sammen ansatte og frivillige. Jeg vil oppfordre dere til å arbeide videre med å trygge og utvikle dette fellesskapet som menighetens liv springer ut fra.

Frivillighet og involvering er viktig i menigheten. Det er avgjørende at mennesker som kommer til kirka kan finne sin plass i fellesskapet. Ofte vil dette handle om å ta del i praktiske oppgaver og frivillig tjeneste i kirken. Jeg vil gjerne igjen si takk til alle dere som legger ned tid, krefter og engasjement i menighetslivet. Dere er med å fremme Guds rike her i Grønnåsen.

Gudstjenestelivet

Gudstjenesten er sentral i menighetslivet, den er selve pulsslaget i menighetens liv. Grønnåsen menighet er en foregangsmenighet på dette området i vårt bispedømme. Dere var forsøksmenighet i gudstjenestereformen, gjorde et grundig og godt arbeid med å prøve ut nye liturgier, og høstet mange erfaringer som har kommet til nytte for flere. Gjennom dette arbeidet kan dere være en ressurs for andre menigheter. Dere har et bevisst forhold til gudstjenestens form og innhold, og har mange mennesker involvert i feiringen av hver eneste gudstjeneste. Dette er et stort og krevende arbeid, men med de gode rutinene dere har innarbeidet håper jeg det kan oppleves mindre tidkrevende etter hvert.

Trosopplæring og gudstjeneste henger naturlig sammen. Mitt inntrykk er at det jobbes svært godt med dette her i Grønnåsen. Det er et område det nok vil være behov for et enda større fokus på nå når dere er over i en nye fase av trosopplæringsreformen, og framover skal utvikle deres egen plan. Se denne i sammenheng med gudstjenesteplanen og la disse to arbeidsområdene få løpe sammen. Det er gledelig å høre at også samisk kirkeliv i noen grad er ivaretatt i menigheten. Det er et opplegg for samiske konfirmanter, som også Grønnåsen er en del av. Mer synlighet i gudstjenestelivet kan være noe å tenke på framover.

Framover

Jeg har sett mye flott og møtt svært mange positive, dyktige og engasjerte mennesker i løpet av visitasen. Grønnåsen er en levende, aktiv og dynamisk menighet der mange mennesker opplever fellesskap og møter med en levende Gud.

Dere gjør mye, og dere gjør det godt. Nå ved enden av en visitas er det kanskje også en mulighet til å gjøre seg noen tanker om veien videre. En menighet som våger å stille spørsmål og reflektere over egen praksis er en menighet som er på tur framover.

Særlige utfordringer

Til slutt vil jeg gi noen utfordringer til det videre arbeidet:

- Frivillighet og involvering; det er avgjørende at menigheten sikrer og systematiserer arbeidet med frivillig medarbeiderskap, slik at rekruttering og oppfølging blir godt ivaretatt også i framtiden
- Jeg har møtt en menighet som er profilert i sin måte å være kirke på. Jeg vil utfordre dere til å reflektere over en visjon for menigheten. Den norske kirke har laget et nytt visjonsdokument som gjelder fra 2015 til 2018, og også i bispedømmet starter man nå opp arbeidet med å se på veien videre. Visjonsdokumentet har fått overskriften «Mer himmel på jord». Kan dette være en inspirasjon til å reflektere over Grønnåsen menighets visjon og ønsker for årene framover?
- Gudstjenesteliv og trosopplæring; disse må sees i sammenheng. Med deres kompetanse og erfaring kan dere som nevnt være en ressurs også for andre menigheter når det gjelder arbeid med gudstjenesten, samtidig som det vil være fruktbart å se på egne rutiner og tidsbruk rundt dette. Trosopplæringen vil kreve mye tid, og det vil være nødvendig å vende fokus mot dette arbeidsområdet framover.
- Ordningen med stabskoordinator; denne ordningen var som sagt ny for meg, og jeg ser at den har visse utfordringer. Det er nødvendig at både fellesråd og menighet arbeider videre med denne rollen og tydeliggjør den.
- Til sist: dere er en levende og aktiv menighet. Dette krever mye av medarbeiderne. Ta godt vare på hverandre!

Åtte år er gått siden forrige visitas. Trolig går det omtrent like lang tid til neste gang. Prosten har i oppgave å følge opp de utfordringene som visitasen har pekt på, i samarbeid med menighetsråd og ansatte. Prosten skal i løpet av det første året gjøre et oppfølgingsbesøk i soknet, og rapportere tilbake til biskopen om oppfølgingen etter visitasen.

Til slutt: Tusen takk for all åpenhet og gjestfrihet som vi er blitt møtt med. Stor takk til menighetsråd og ansatte for god tilrettelegging av visitasen. Takk til alle som har tatt godt imot oss disse dagene!

Mitt ønske er at dere tar vare på hverandre. Sånn kan lokalsamfunnet og kirka leve og blomstre: Se og anerkjenn hverandre i hverdagen!

Guds rike velsignelse over dagene som kommer!